

DIRECTIVE

DIRECTIVA (UE) 2019/633 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 17 aprilie 2019

privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) În cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar se constată în mod curent inegalități semnificative în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor și cea a cumpărătorilor de produse agricole și alimentare. Respectivul inegalități privind puterea de negociere pot conduce la practici comerciale neloiale în cazurile în care parteneri comerciali mai importanți și mai puternici încearcă să impună anumite practici sau clauze contractuale care sunt în avantajul lor în legătură cu o tranzacție de vânzare. De exemplu, este posibil ca astfel de practici: să se abată în mod considerabil de la buna conduită comercială, să fie contrare bunei-credințe și corectitudinii și să fie impuse în mod unilateral de un partener comercial unui alt partener comercial; sau să impună un transfer nejustificat și disproporționat al riscului economic de la un partener comercial la altul; sau să impună o inegalitate semnificativă în ceea ce privește drepturile și obligațiile în defavoarea unui partener comercial. Unele practici ar putea fi vădit neloiale chiar și atunci când ambele părți sunt de acord cu ele. Ar trebui introdus un standard minim al Uniunii de protecție împotriva practicilor comerciale neloiale pentru a reduce apariția unor astfel de practici care pot avea un impact negativ asupra nivelului de trai al comunității agricole. Abordarea armonizării minime adoptată în prezenta directivă permite statelor membre să adopte sau să mențină reglementări naționale care depășesc practicile comerciale neloiale enumerate în prezenta directivă.
- (2) Din 2009 și până în prezent, trei publicații ale Comisiei (Comunicarea Comisiei din 28 octombrie 2009 privind îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa, comunicarea Comisiei din 15 iulie 2014 privind combaterea practicilor comerciale neloiale din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente între întreprinderi și raportul Comisiei din 29 ianuarie 2016 privind practicile comerciale neloiale din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente între întreprinderi) s-au concentrat asupra funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente, inclusiv asupra aplicării practicilor comerciale neloiale. Comisia a sugerat unele caracteristici dezirabile ale cadrului de guvernare național și ale celui voluntar în ceea ce privește practicile comerciale neloiale din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente. Nu toate caracteristicile respective au fost integrate în cadrele juridice sau în sistemele de guvernare voluntare din statele membre, aplicarea unor astfel de practici rămânând în continuare în centrul dezbaterii politice din Uniune.
- (3) În 2011, Forumul la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente condus de Comisie a aprobat un set de principii de bună practică în relațiile verticale din cadrul lanțului de aprovizionare alimentar, acceptate de organizațiile care reprezintă o majoritate a operatorilor din cadrul lanțului de aprovizionare alimentar. Aceste principii au stat la baza Inițiativei privind lanțul de aprovizionare, care a fost lansată în 2013.

⁽¹⁾ JO C 440, 6.12.2018, p. 165.

⁽²⁾ JO C 387, 25.10.2018, p. 48.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 12 martie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 9 aprilie 2019.

- (4) În rezoluția sa din 7 iunie 2016 referitoare la practicile comerciale neloiiale în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare ⁽⁴⁾, Parlamentul European a invitat Comisia să prezinte o propunere de cadru juridic la nivelul Uniunii privind practicile comerciale neloiiale. În concluziile sale din 12 decembrie 2016 privind consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare și combaterea practicilor comerciale neloiiale, Consiliul a invitat Comisia să realizeze, în timp util, o evaluare a impactului în vederea propunerii unui cadru legislativ la nivelul Uniunii sau a unor măsuri nelegislative pentru eliminarea practicilor comerciale neloiiale. Comisia a elaborat o evaluare a impactului care a fost precedată de o consultare publică deschisă, precum și de consultări specifice. În plus, în cursul procesului legislativ, Comisia a furnizat informații prin care demonstrează că marii operatori dețin o parte semnificativă din valoarea totală a producției.
- (5) În cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, în diferitele etape de producție, procesare marketing, distribuție și comercializare cu amănuntul a produselor agricole și alimentare își desfășoară activitatea diferiți operatori. Lanțul respectiv este de departe cel mai important canal pentru aducerea produselor agricole și alimentare „de la fermă la consumator”. Operatorii respectivi comercializează produse agricole și alimentare, mai exact produse agricole primare, inclusiv produse provenite din pescuit și acvacultură, astfel cum sunt enumerate în anexa I la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și produse care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca produse alimentare pe baza produselor enumerate în anexa respectivă.
- (6) Riscul comercial este inerent tuturor activităților economice, însă producția agricolă este deosebit de plină de incertitudini din cauza faptului că se bazează pe procese biologice și este expusă condițiilor meteorologice. Aceste incertitudini sunt amplificate de faptul că produsele agricole și alimentare sunt într-o mai mare sau o mai mică măsură perisabile și sezoniere. Într-un mediu de politică agricolă care este în mod vădit mai orientat spre piață decât în trecut, protecția împotriva practicilor comerciale neloiiale a devenit mai importantă pentru operatorii care își desfășoară activitatea în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.
- (7) În special, este probabil ca astfel de practici comerciale neloiiale să aibă un impact negativ asupra nivelului de trai al comunității agricole. Respectivul impact este înțeles ca fiind fie direct, întrucât privește producătorii agricoli și organizațiile acestora în calitatea de furnizori, fie indirect, prin transmiterea în cascadă a consecințelor practicilor comerciale neloiiale care apar în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar într-un mod care afectează negativ producătorii primari din lanțul respectiv.
- (8) Majoritatea statelor membre, dar nu toate, au reglementări naționale specifice care protejează furnizorii împotriva practicilor comerciale neloiiale aplicate în relațiile dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. În cazurile în care este posibilă recurgerea la dreptul contractelor sau la inițiativele de autoreglementare, teama de represalii comerciale împotriva unui reclamant, precum și riscurile financiare pe care le implică contestarea unor astfel de practici limitează în practică efectele acestor căi de atac. Anumite state membre, care au adoptat norme specifice referitoare la practicile comerciale neloiiale, conferă, în consecință, autorităților administrative competența de asigurare a respectării aplicării acestor norme. Totuși, în măsura în care în statele membre există reglementări privind practicile comerciale neloiiale, reglementările respective diferă semnificativ de la un stat la altul.
- (9) Numărul și dimensiunea operatorilor variază de la o etapă la alta a lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Diferențele în ceea ce privește puterea de negociere, care corespund dependenței economice a furnizorului față de cumpărător, sunt susceptibile de a conduce la impunerea de către operatorii mai mari a unor practici comerciale neloiiale asupra operatorilor mai mici. O abordare dinamică, ce se bazează pe dimensiunea relativă a furnizorului și a cumpărătorului din perspectiva cifrei lor de afaceri anuală, ar trebui să ofere o mai bună protecție împotriva practicilor comerciale neloiiale operatorilor care au cel mai mult nevoie de ea. Practicile comerciale neloiiale sunt deosebit de dăunătoare pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Întreprinderile mai mari decât IMM-urile dar cu o cifră de afaceri anuală care nu depășește 350 000 000 EUR ar trebui să fie, de asemenea, protejate împotriva practicilor comerciale neloiiale pentru a evita transferarea costurilor unor astfel de practici către producătorii agricoli. Efectul de cascadă asupra producătorilor agricoli pare a fi deosebit de important pentru întreprinderile cu o cifră de afaceri anuală de până la 350 000 000 EUR. Prin protejarea furnizorilor intermediari de produse agricole și alimentare, inclusiv de produse procesate se poate, de asemenea, evita reorientarea schimburilor comerciale dinspre producătorii agricoli și asociațiile lor, care produc produse procesate, spre furnizorii neprotejați.
- (10) Protecția prevăzută în prezenta directivă ar trebui să fie în beneficiul producătorilor agricoli și al persoanelor fizice sau juridice care furnizează produse agricole și alimentare, inclusiv al organizațiilor de producători, recunoscute sau nu, și al asociațiilor organizațiilor de producători, recunoscute sau nu, în funcție de puterea lor relativă de negociere. Respectivele organizații de producători și asociații ale organizațiilor de producători includ

(4) JO C 86, 6.3.2018, p. 40.

cooperativele. Producătorii respectivi și persoanele respective sunt deosebit de vulnerabili(vulnerabile) față de practicile comerciale neloiale și sunt cel mai puțin capabili să le facă față fără efecte negative asupra viabilității lor economice. În ceea ce privește categoriile de furnizori care ar trebui să fie protejați în temeiul prezentei directive, este demn de remarcat faptul că o proporție semnificativă a cooperativelor constituite din fermieri sunt întreprinderi mai mari decât IMM-urile dar au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 350 000 000 EUR.

- (11) Prezenta directivă ar trebui să reglementeze tranzacțiile comerciale, indiferent dacă acestea sunt realizate între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice, având în vedere faptul că autoritățile publice ar trebui să se raporteze la aceleași standarde atunci când cumpără produse agricole și alimentare. Prezenta directivă ar trebui să se aplice tuturor autorităților publice care acționează în calitate de-cumpărători.
- (12) Furnizorii din Uniune ar trebui să fie protejați nu numai împotriva practicilor comerciale neloiale aplicate de cumpărătorii stabiliți în același stat membru ca și furnizorul sau într-un alt stat membru decât furnizorul, ci și împotriva practicilor comerciale neloiale aplicate de cumpărătorii stabiliți în afara Uniunii. Această protecție ar evita eventuale consecințe nedorite, cum ar fi alegerea locului de înființare a unei întreprinderi în funcție de normele aplicabile. Furnizorii stabiliți în afara Uniunii ar trebui să beneficieze, de asemenea, de protecție împotriva practicilor comerciale neloiale atunci când vând produse agricole și alimentare în Uniune. Pe lângă faptul că acești furnizori pot fi la fel de vulnerabili la practicile comerciale neloiale, prin stabilirea unui domeniu de aplicare mai larg s-ar putea, de asemenea, evita reorientarea neintenționată a schimburilor comerciale către furnizori neprotejați, care ar diminua protecția furnizorilor din Uniune.
- (13) Domeniul de aplicare al prezentei directive ar trebui să includă anumite servicii care sunt auxiliare vânzării de produse agricole și alimentare.
- (14) Prezenta directivă ar trebui să se aplice în ceea ce privește conduita comercială a operatorilor mai mari față de operatorii care au o putere de negociere mai mică. Cifra de afaceri anuală a diferiților operatori este o aproximare adecvată a puterii relative de negociere. Cu toate că este o aproximare, acest criteriu oferă operatorilor previzibilitate cu privire la drepturile și obligațiile lor în temeiul prezentei directive. O limită superioară ar trebui să împiedice acordarea de protecție operatorilor care nu sunt vulnerabili sau sunt mult mai puțin vulnerabili decât partenerii sau concurenții lor mai mici. Prin urmare, prezenta directivă prevede categorii de operatori, stabilite pe baza cifrei lor de afaceri, în funcție de care acestea beneficiază de protecție.
- (15) Deoarece practicile comerciale neloiale pot apărea în orice etapă a vânzării unui produs agricol sau alimentar, înaintea sau în timpul unei tranzacții de vânzare ori după aceasta, statele membre ar trebui să se asigure că prezenta directivă se aplică acestor practici indiferent de momentul apariției lor.
- (16) Când se decide dacă o anumită practică comercială este considerată neloială, este important să se reducă riscul de a se limita utilizarea acordurilor echitabile și generatoare de rezultate bune în materie de eficiență stabilite prin consimțământul părților. Prin urmare, este oportun să se facă distincția între practicile prevăzute prin clauze clare și lipsite de ambiguitate în acordurile de furnizare sau în acordurile ulterioare dintre părți și practicile aplicate după începerea tranzacției, fără un acord prealabil, astfel încât să fie interzise doar modificările unilaterale și cu efect retroactiv ale acelor clauze clare și lipsite de ambiguitate ale acordului de furnizare. Totuși, anumite practici comerciale sunt considerate neloiale prin însăși natura lor și nu ar trebui să facă obiectul libertății contractuale a părților.
- (17) Întârzierea în efectuarea plăților pentru produsele agricole și alimentare, inclusiv întârzierea în efectuarea plăților pentru produsele perisabile, precum și anulările comenzilor de produse perisabile având un termen de preaviz scurt au un impact negativ asupra viabilității economice a furnizorului, fără ca acesta să beneficieze de avantaje compensatoare. În consecință, astfel de practici ar trebui să fie interzise. În acest context, este necesar să se prevadă o definiție a produselor agricole și alimentare perisabile în înțelesul prezentei directive. Definițiile utilizate în actele Uniunii din domeniul legislației alimentare urmăresc obiective diferite, cum ar fi sănătatea și siguranța alimentară, și nu sunt, prin urmare, adecvate scopului prezentei directive. Un produs ar trebui să fie considerat perisabil dacă se poate preconiza că acesta devine impropriu pentru vânzare în termen de 30 de zile de la ultima operație de recoltare, producție sau procesare de către furnizor, indiferent dacă produsul este procesat și după vânzare și indiferent dacă produsul este manipulat după vânzare în conformitate cu alte norme, în special norme privind siguranța alimentară. Produsele perisabile sunt, în mod obișnuit, utilizate sau vândute rapid. Nu este compatibilă cu practicile comerciale loiale efectuarea plăților pentru produse perisabile mai târziu de 30 de zile de la livrare, 30 de zile de la încheierea perioadei de livrare convenite, în cazul în care produsele sunt livrate în mod regulat, sau 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată. Pentru a oferi o protecție sporită fermierilor și lichidității acestora, furnizorii de alte produse agricole și alimentare nu ar trebui să fie nevoiți să aștepte plata timp de mai mult de 60 de zile de la livrare, 60 de zile de la încheierea perioadei de livrare convenite, în cazul în care produsele sunt livrate în mod regulat, sau 60 de zile de la data stabilirii sumei de plată.

Respectivele restricții ar trebui să se aplice numai în cazul plăților legate de vânzarea de produse agricole și alimentare, nu și în cazul altor plăți, precum plățile suplimentare din partea unei cooperative către membrii săi. În conformitate cu Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁵⁾, ar trebui să fie, de asemenea, posibil ca data stabilirii sumei de plată pentru o perioadă de livrare convenită să fie considerată, în înțelesul prezentei directive, ca fiind data emiterii facturii sau data primirii acesteia de către cumpărător.

- (18) Dispozițiile privind întârzierea în efectuarea plăților prevăzute de prezenta directivă constituie norme specifice pentru sectorul agricol și alimentar în legătură cu dispozițiile privind termenele de plată prevăzute în Directiva 2011/7/UE. Dispozițiile privind întârzierea în efectuarea plăților prevăzute de prezenta directivă nu ar trebui să afecteze acordurile privind clauzele de repartizare a valorii în înțelesul articolului 172a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾. Pentru a asigura buna funcționare a programului pentru școli în temeiul articolului 23 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, dispozițiile privind întârzierea în efectuarea plăților prevăzute de prezenta directivă nu ar trebui să se aplice în cazul plăților efectuate de către un cumpărător (și anume solicitantul ajutorului) către un furnizor în cadrul programului pentru școli. Ținând seama de provocările pe care le reprezintă stabilirea, de către entitățile publice care furnizează îngrijiri medicale, a priorităților din domeniul sănătății într-un mod care să echilibreze nevoile pacienților individuali în raport cu resursele financiare, aceste dispoziții nu ar trebui să se aplice nici entităților publice care furnizează îngrijiri medicale în înțelesul articolului 4 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2011/7/UE.
- (19) Strugurii și mustul pentru producția de vin au caracteristici speciale, deoarece strugurii sunt recoltați numai pe o perioadă foarte limitată a anului, dar sunt folosiți pentru producerea vinului care, în unele cazuri, va fi vândut abia mulți ani mai târziu. Pentru a ține seama de această situație specială, organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale au elaborat, în general, contracte standard pentru furnizarea acestor produse. Aceste contracte standard prevăd termene de plată specifice, cu plăți în tranșe. Întrucât sunt utilizate de către furnizori și cumpărători pentru acorduri multianuale, respectivele contracte standard nu numai că furnizează producătorilor agricoli securitatea relațiilor de vânzare de lungă durată, dar contribuie și la stabilitatea lanțului de aprovizionare. În cazul în care aceste contracte standard au fost concepute de către o organizație de producători recunoscută, o organizație interprofesională recunoscută sau o asociație a organizațiilor de producători recunoscută și un stat membru le-a conferit putere obligatorie în temeiul articolului 164 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 (denumită în continuare „extindere”) înainte de 1 ianuarie 2019 sau, în cazul în care un stat membru reînnoiește extinderea aplicării contractelor standard fără modificări semnificative ale condițiilor de plată în dezavantajul furnizorilor de struguri și de must, dispozițiile privind întârzierea în efectuarea plăților prevăzute de prezenta directivă nu ar trebui să se aplice în cazul unor astfel de contracte încheiate între furnizorii de struguri și de must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți. Statele membre sunt obligate să notifice Comisiei acordurile respective ale organizațiilor de producători, organizațiilor interprofesionale și asociațiilor organizațiilor de producători recunoscute în temeiul articolului 164 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.
- (20) Anulările privind produsele perisabile având un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile ar trebui să fie considerate neloiiale întrucât furnizorul nu ar fi în măsură să găsească o alternativă de desfacere a produselor respective. Cu toate acestea, pentru o serie de produse din anumite sectoare, aplicarea unor perioade chiar și mai scurte de anulare ar putea totuși să lase suficient timp furnizorilor să își vândă produsele în altă parte sau să le utilizeze ei înșiși. Prin urmare, ar trebui să li se permită statelor membre să prevadă perioade mai scurte de anulare pentru sectoarele respective în cazuri justificate în mod corespunzător.
- (21) Cumpărătorii cu o mai mare putere de negociere nu ar trebui să modifice unilateral clauzele contractuale convenite, de exemplu prin delistarea produselor care fac obiectul unui acord de furnizare. Totuși, acest lucru nu ar trebui să se aplice în situațiile în care există un acord între furnizor și cumpărător care prevede în mod expres posibilitatea cumpărătorului de a specifica ulterior un element concret al tranzacției cu privire la comenzile viitoare. De exemplu, acordul respectiv ar putea viza cantitățile comandate. Acordul nu se încheie, în mod obligatoriu, într-un anumit moment, cu privire la toate aspectele tranzacției dintre furnizor și cumpărător.
- (22) Furnizorii și cumpărătorii de produse agricole și alimentare ar trebui să poată negocia liber tranzacțiile de vânzare, inclusiv prețurile. Negocierile respective includ, de asemenea, plățile pentru serviciile prestate de către cumpărător furnizorului, cum ar fi serviciile de listare, marketing și promovare. Cu toate acestea, perceperea de către cumpărător de plăți din partea furnizorului, care nu sunt legate de o anumită tranzacție de vânzare, ar trebui să fie considerată neloială și să fie interzisă în temeiul prezentei directive.
- (23) Cu toate că nu ar trebui să existe nicio obligație privind utilizarea contractelor scrise, utilizarea acestora în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar poate contribui la evitarea anumitor practici comerciale neloiiale. Prin

⁽⁵⁾ Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (JO L 48, 23.2.2011, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

urmare, și pentru a proteja furnizorii de astfel de practici neloiale, furnizorii sau asociațiile acestora ar trebui să aibă dreptul de a solicita o confirmare scrisă a clauzelor unui acord de furnizare în cazul în care s-a convenit deja asupra clauzelor respective. În astfel de cazuri, refuzul unui cumpărător de a confirma în scris clauzele acordului de furnizare ar trebui să fie considerat drept o practică comercială neloială și ar trebui să fie interzis. În plus, statele membre ar putea identifica, promova și face schimb de bune practici în ceea ce privește încheierea de contracte pe termen lung, în vederea consolidării poziției de negociere a producătorilor în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară.

- (24) Prezenta directivă nu armonizează normele privind sarcina probei care se aplică în cadrul procedurilor desfășurate de către autoritățile naționale de aplicare a legii și nici definiția acordurilor de furnizare. Prin urmare, normele privind sarcina probei și definiția acordurilor de furnizare sunt cele prevăzute în dreptul intern al statelor membre.
- (25) În temeiul prezentei directive, furnizorii ar trebui să poată depune plângeri privind anumite practici comerciale neloiale. Ar trebui interzise și tratate ca practici comerciale neloiale represaliile comerciale exercitate de cumpărători asupra furnizorilor care își exercită drepturile sau amenințarea în acest sens, de exemplu prin delistarea produselor, reducerea cantităților de produse comandate sau suspendarea anumitor servicii pe care cumpărătorul le prestează furnizorului, cum ar fi serviciile de marketing și de promovare a produselor furnizorului.
- (26) Costurile aferente stocării, afișării sau listării produselor agricole și alimentare, sau ale punerii la dispoziție pe piață sunt suportate în mod normal de către cumpărător. În consecință, ar trebui să fie interzisă în temeiul prezentei directive perceperea unor plăți din partea furnizorului fie către cumpărător, fie către un terț, pentru aceste servicii, cu excepția cazului în care plățile au fost convenite la încheierea acordului de furnizare sau în cadrul unui acord ulterior dintre cumpărător și furnizor și fac obiectul unor clauze clare și lipsite de ambiguitate. În cazul în care se convine asupra unor astfel de plăți, acestea ar trebui să se întemeieze pe estimări obiective și rezonabile.
- (27) Pentru a fi considerate corecte, contribuțiile unui furnizor la costurile de promovare, de marketing sau de publicitate aferente produselor agricole și alimentare, inclusiv afișarea în magazine și campaniile de vânzare în scopuri promoționale, ar trebui convenite la încheierea acordului de furnizare sau a unui acord ulterior între cumpărător și furnizor și ar trebui să facă obiectul unor clauze clare și lipsite de ambiguitate. În caz contrar, acestea ar trebui să fie interzise în temeiul prezentei directive. În cazul în care se convine asupra unor astfel de contribuții, acestea ar trebui să se întemeieze pe estimări obiective și rezonabile.
- (28) Statele membre ar trebui să desemneze autorități de aplicare a legii pentru a asigura o aplicare eficace a interdicțiilor prevăzute în prezenta directivă. Autoritățile respective ar trebui să poată acționa fie din proprie inițiativă, fie în urma unor plângeri depuse de părți afectate de practici comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, a unor plângeri ale avertizorilor sau a unor plângeri anonime. Autoritatea de aplicare a legii ar putea constata că nu există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri. Prioritățile administrative ar putea conduce, de asemenea, la astfel de constatări. În cazul în care constată că nu va fi în măsură să acorde prioritate unei plângeri, autoritatea de aplicare a legii ar trebui să informeze reclamantul și să indice motivele respectivei constatări. Atunci când un reclamant solicită ca identitatea sa să rămână confidențială deoarece se teme de represalii comerciale asupra sa, autoritățile de aplicare a legii din statele membre ar trebui să ia măsurile corespunzătoare.
- (29) În cazul în care un stat membru are mai multe autorități de aplicare a legii, acesta ar trebui să desemneze un punct unic de contact pentru a facilita o cooperare eficace între autoritățile de aplicare a legii și cu Comisia.
- (30) Furnizorii ar putea considera că este mai ușor să adreseze plângeri la autoritatea de aplicare a legii din propriul stat membru, de exemplu din motive lingvistice. Cu toate acestea, în ceea ce privește asigurarea aplicării legii, ar putea fi mai eficace depunerea unei plângeri la autoritatea de aplicare a legii din statul membru în care este stabilit cumpărătorul. Ar trebui să li se acorde furnizorilor posibilitatea de a alege autoritatea căreia să îi adreseze plângerile.
- (31) Plângerile din partea organizațiilor de producători, a altor organizații de furnizori și a asociațiilor unor astfel de organizații, inclusiv organizațiile reprezentative, pot servi la protejarea identității membrilor individuali ai organizației care se consideră afectați de practici comerciale neloiale. Alte organizații care au un interes legitim în reprezentarea furnizorilor ar trebui să aibă, de asemenea, dreptul de a depune plângeri la cererea unui furnizor și în interesul respectivului furnizor, cu condiția ca astfel de organizații să fie persoane juridice independente cu scop nelucrative. Așadar, autoritățile de aplicare a legii din statele membre ar trebui să poată accepta plângerile unor astfel de entități și să dea curs unor astfel de plângeri, protejând în același timp drepturile procedurale ale cumpărătorului.
- (32) Pentru a asigura aplicarea efectivă a interzicerii practicilor comerciale neloiale, autoritățile de aplicare a legii desemnate ar trebui să dispună de resursele și expertiza necesare.

- (33) Autoritățile de aplicare a legii din statele membre ar trebui să dispună de competențele și expertiza necesare pentru efectuarea de investigații. Deținerea acestor competențe de către autoritățile respective nu implică obligația acestora de a le utiliza în fiecare investigație pe care o efectuează. Competențele autorităților de aplicare a legii ar trebui, de exemplu, să le permită să obțină în mod eficace informații factice și autoritățile de aplicare a legii ar trebui să aibă competența de a ordona încetarea unei practici interzise, dacă este cazul.
- (34) Existența unui factor disuasiv, cum ar fi competența de a impune amenzi sau de a iniția proceduri, de exemplu proceduri în fața instanței în vederea impunerii de amenzi și de alte sancțiuni la fel de eficace, și de a publica rezultatele investigațiilor, inclusiv publicarea de informații privind cumpărătorii care au săvârșit încălcări, poate încuraja schimbări de conduită și soluționarea problemei înaintea declanșării unui litigiu între părți și, prin urmare, ar trebui să fie inclusă printre competențele autorităților de aplicare a legii. Amenzile pot fi deosebit de eficiente și disuasive. Cu toate acestea, autoritatea de aplicare a legii ar trebui să fie în măsură să decidă, în cadrul fiecărei investigații, ce competențe va exercita și dacă va impune o amendă sau o altă sancțiune la fel de eficace, sau va iniția proceduri de aplicare a unei astfel de amenzi sau sancțiuni.
- (35) Exercițarea competențelor conferite autorităților de aplicare a legii în temeiul prezentei directive ar trebui să facă obiectul unor garanții adecvate, care respectă standardele ce decurg din principiile generale ale dreptului Uniunii și din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, inclusiv în ceea ce privește respectarea drepturilor la apărare ale cumpărătorului.
- (36) Comisia și autoritățile de aplicare a legii din statele membre ar trebui să coopereze îndeaproape pentru a asigura adoptarea unei abordări comune în ceea ce privește aplicarea normelor prevăzute în prezenta directivă. În special, autoritățile de aplicare a legii ar trebui să își ofere reciproc asistență, de exemplu prin schimbul de informații și prin sprijinirea investigațiilor care au o dimensiune transfrontalieră.
- (37) Pentru a facilita asigurarea efectivă a aplicării legii, Comisia ar trebui să susțină organizarea unor reuniuni periodice între autoritățile de aplicare a legii din statele membre, în cadrul cărora să se poată face schimb de informații relevante, bune practici, noi evoluții, practici de asigurare a aplicării legii și recomandări cu privire la aplicarea dispozițiilor prevăzute în prezenta directivă.
- (38) Pentru a facilita aceste schimburi, Comisia ar trebui să creeze un site web public care să conțină trimiteri la autoritățile naționale de aplicare a legii, inclusiv informații cu privire la actele naționale de transpunere a prezentei directive.
- (39) Deoarece majoritatea statelor membre au deja reglementări naționale referitoare la practicile comerciale neloiale, deși acestea diferă, este adecvată adoptarea unei directive pentru a introduce un standard minim de protecție în conformitate cu dreptul Uniunii. Acest lucru ar trebui să le permită statelor membre să integreze normele relevante în propriile sisteme juridice și astfel să permită instituirea de sisteme coerente. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a menține sau de a introduce pe teritoriile lor reglementări naționale mai stricte care să prevadă un nivel mai ridicat de protecție împotriva practicilor comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, cu condiția respectării dispozițiilor dreptului Uniunii aplicabile funcționării pieței interne și cu condiția proporționalității reglementărilor respective.
- (40) Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată menține sau introduce reglementări naționale menite să combată practicile comerciale neloiale care nu fac parte din domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția respectării dispozițiilor dreptului Uniunii aplicabile funcționării pieței interne și cu condiția proporționalității reglementărilor respective. Astfel de reglementări naționale ar putea depăși domeniul de aplicare al prezentei directive, de exemplu în ceea ce privește dimensiunea cumpărătorilor și a furnizorilor, protecția cumpărătorilor, gama de produse și de servicii. Astfel de reglementări naționale ar putea, de asemenea, depăși numărul și tipul practicilor comerciale neloiale interzise enumerate în directivă.
- (41) Astfel de reglementări naționale s-ar aplica în paralel cu măsuri de guvernare voluntare, cum ar fi coduri naționale de conduită sau Inițiativa privind lanțul de aprovizionare. Recurgerea la o soluționare alternativă voluntară a litigiilor între furnizori și cumpărători este încurajată în mod explicit, fără a se aduce atingere dreptului furnizorului de a depune o plângere sau de a apela la instanțele civile.
- (42) Comisia ar trebui să aibă o viziune de ansamblu asupra punerii în aplicare a prezentei directive în statele membre. În plus, Comisia ar trebui să poată evalua eficacitatea prezentei directive. În acest scop, autoritățile de aplicare a legii din statele membre ar trebui să transmită Comisiei rapoarte anuale. Respectivul rapoarte ar

trebui, după caz, să furnizeze informații cantitative și calitative privind plângerile, investigațiile și deciziile luate. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a obligației de raportare, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (⁷).

- (43) În interesul aplicării eficiente a politicii în ceea ce privește practicile comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, Comisia ar trebui să reexamineze aplicarea prezentei directive și să prezinte un raport Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. Reexaminarea respectivă ar trebui să evalueze, în special, eficacitatea măsurilor naționale menite să combată practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar și eficacitatea cooperării între autoritățile de aplicare a legii. De asemenea, în cadrul reexaminării ar trebui să se analizeze cu prioritate dacă ar fi justificată, pe viitor, protecția cumpărătorilor de produse agricole și alimentare din cadrul lanțului de aprovizionare – în plus față de protecția furnizorilor. Raportul ar trebui să fie însoțit, după caz, de propuneri legislative.
- (44) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume stabilirea unui standard minim de protecție al Uniunii prin armonizarea măsurilor divergente ale statelor membre privind practicile comerciale neloiale, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele sale, acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Pentru a combate practicile care deviază considerabil de la buna conduită comercială, care contravin bunei credințe și corectitudinii și care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia, prezenta directivă stabilește o listă minimă a practicilor comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar și prevede norme minime de asigurare a aplicării respectivelor interdicții și modalitățile de coordonare între autoritățile de aplicare a legii.
- (2) Prezenta directivă se aplică anumitor practici comerciale neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către:
- (a) furnizori a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 2 000 000 EUR către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR;
  - (b) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR, dar este de maximum 10 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR;
  - (c) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR, dar este de maximum 50 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR;
  - (d) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR, dar este de maximum 150 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 150 000 000 EUR;
  - (e) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 150 000 000 EUR, dar este de maximum 350 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 350 000 000 EUR.

Cifra de afaceri anuală a furnizorilor și a cumpărătorilor menționată la literele (a)-(e) de la primul paragraf se interpretează în conformitate cu părțile relevante din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei (⁸) și în special articolele 3, 4 și 6 din aceasta, inclusiv definițiile privind „întreprinderea autonomă”, „întreprinderea parteneră” și „întreprinderea asociată”, și alte chestiuni privind cifra de afaceri anuală.

(⁷) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

(⁸) Recomandarea Comisiei 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

Prin derogare de la primul paragraf, prezenta directivă se aplică în ceea ce privește vânzările de produse agricole și alimentare de către furnizori a căror cifră de afaceri anuală este de maximum 350 000 000 EUR către toți cumpărătorii care sunt autorități publice.

Prezenta directivă se aplică vânzărilor în cazul cărora fie furnizorul, fie cumpărătorul, fie ambii sunt stabiliți în Uniune.

Prezenta directivă se aplică, de asemenea, serviciilor, în măsura în care se face referire la acestea în mod explicit la articolul 3, prestate de cumpărător în beneficiul furnizorului.

Prezenta directivă nu se aplică acordurilor dintre furnizori și consumatori.

(3) Prezenta directivă se aplică acordurilor de furnizare încheiate după data aplicării actelor de transpunere a prezentei directive în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf.

(4) Acordurile de furnizare încheiate înainte de data publicării actelor de transpunere a prezentei directive în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) primul paragraf trebuie să devină conforme cu prezenta directivă în termen de 12 luni de la data publicării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive:

1. „produse agricole și alimentare” înseamnă produsele enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca alimente prin utilizarea produselor enumerate în anexa respectivă;
2. „cumpărător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al persoanei respective, sau orice autoritate publică din Uniune, care cumpără produse agricole și alimentare; termenul „cumpărător” poate include un grup de astfel de persoane fizice și juridice;
3. „autoritate publică” înseamnă autorități naționale, regionale sau locale, organisme de drept public sau asociații formate din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;
4. „furnizor” înseamnă orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al acestora, care vinde produse agricole și alimentare; termenul „furnizor” poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice, precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații;
5. „produse agricole și alimentare perisabile” înseamnă produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen de 30 de zile după recoltare, producere sau procesare.

Articolul 3

Interzicerea practicilor comerciale neloiale

(1) Statele membre se asigură că cel puțin toate următoarele practici comerciale neloiale sunt interzise:

(a) cumpărătorul plătește furnizorului,

(i) în cazul în care acordul de furnizare prevede livrarea produselor în mod regulat:

- pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 30 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;
- pentru alte produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 60 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 60 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu,

în ceea ce privește termenele de plată prevăzute la prezentul punct, se consideră, în orice caz, că perioadele de livrare convenite nu depășesc o lună;

(ii) în cazul în care acordul de furnizare nu prevede livrarea produselor în mod regulat:

- pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la data livrării sau mai târziu de 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;
- pentru alte produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 60 de zile de la data livrării sau mai târziu de 60 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu.

În pofida punctelor (i) și (ii) de la prezenta literă, în cazul în care cumpărătorul stabilește suma de plată:

- termenele de plată menționate la punctul (i) încep să curgă după încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări; și
- termenele de plată menționate la punctul (ii) încep să curgă de la data livrării;

- (b) cumpărătorul anulează comenzile de produse agricole și alimentare perisabile având un termen de preaviz atât de scurt încât furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective; un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna considerat un termen de preaviz scurt; statele membre pot stabili perioade mai scurte de 30 de zile pentru anumite sectoare în cazuri justificate în mod corespunzător;
- (c) cumpărătorul modifică în mod unilateral clauzele unui acord de furnizare pentru produse agricole și alimentare care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul sau volumul furnizării sau livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile sau în ceea ce privește furnizarea de servicii, în măsura în care acestea sunt menționate explicit la alineatul (2);
- (d) cumpărătorul solicită furnizorului plăți care nu sunt legate de vânzarea produselor agricole și alimentare ale furnizorului;
- (e) cumpărătorul solicită furnizorului plăți pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce proprietatea a fost transferată cumpărătorului, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau culpa furnizorului;
- (f) cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui acord de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă; nu este inclusă aici situația în care acordul de furnizare se referă la produse care urmează să fie livrate de un membru al unei organizații de producători, inclusiv o cooperativă, chiar organizației de producători al cărei membru este furnizorul, dacă statutul respectivei organizații de producători sau dacă normele și deciziile prevăzute în respectivul statut sau derivate din acesta conțin dispoziții având efecte similare clauzelor acordului de furnizare;
- (g) cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului, în înțelesul Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁹⁾;
- (h) cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații;
- (i) cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofida absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului.

Interdicția menționată la primul paragraf litera (a) nu aduce atingere:

- consecințelor întârzierilor în efectuarea plăților și căilor de atac prezentate în Directiva 2011/7/UE, care se aplică, prin derogare de la termenele de plată stabilite în respectiva directivă, pe baza termenelor de plată prevăzute în prezenta directivă;
- opțiunii unui cumpărător și a unui furnizor de a conveni asupra unei clauze de repartizare a valorii în înțelesul articolului 172a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.

⁽⁹⁾ Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (JO L 157, 15.6.2016, p. 1).

Interdicția menționată la litera (a) de la primul paragraf nu se aplică în cazul plăților:

- efectuate de către un cumpărător unui furnizor atunci când acestea sunt efectuate în cadrul programului pentru școli în temeiul articolului 23 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013;
- efectuate de entitățile publice care furnizează îngrijiri medicale în înțelesul articolului 4 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2011/7/UE;
- în temeiul acordurilor de furnizare încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți, cu condiția ca:
  - (i) condițiile concrete de plată pentru tranzacțiile de vânzare să fie prevăzute în contractele standard cărora statul membru le-a conferit, înainte de 1 ianuarie 2019, caracter obligatoriu în temeiul articolului 164 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și ca această extindere a aplicării contractelor standard să fie reînnoită de statele membre cu începere de la data respectivă fără nicio modificare semnificativă a condițiilor de plată în dezavantajul furnizorilor de struguri sau must; și
  - (ii) acordurile de furnizare încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți să fie multianuale sau să devină multianuale.

(2) Statele membre se asigură că cel puțin toate următoarele practici comerciale sunt interzise, cu excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din acordul de furnizare sau printr-un acord ulterior între furnizor și cumpărător:

- (a) cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele;
- (b) furnizorului i se impune o plată de care este condiționată stocarea, afișarea sau listarea produselor sale agricole și alimentare, sau punerea la dispoziție pe piață a respectivelor produse;
- (c) cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional;
- (d) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru publicitatea făcută de către cumpărător produselor agricole și alimentare;
- (e) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și alimentare;
- (f) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului.

Statele membre se asigură că practica comercială menționată la primul paragraf litera (c) este interzisă cu excepția cazului în care cumpărătorul, înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus.

(3) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), (c), (d), (e) sau (f), cumpărătorul îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de informația care este cea mai adecvată, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), (d), (e) sau (f), îi prezintă în scris furnizorului și o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective.

(4) Statele membre se asigură că interdicțiile prevăzute la alineatele (1) și (2) constituie dispoziții imperative care sunt aplicabile în orice situație care se încadrează în sfera de aplicare a respectivelor interdicții, indiferent de legislația care ar fi în general aplicabilă acordului de furnizare dintre părți.

Articolul 4

Autoritățile de aplicare a legii desemnate

(1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe autorități pentru a asigura aplicarea la nivel național a interdicțiilor prevăzute la articolul 3 (denumită în continuare „autoritatea de aplicare a legii”) și informează Comisia cu privire la desemnarea respectivă.

(2) În cazul în care un stat membru desemnează mai multe autorități de aplicare a legii pe teritoriul său, acesta desemnează, de asemenea, un punct unic de contact pentru cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii și pentru cooperarea cu Comisia.

*Articolul 5***Plângeri și confidențialitate**

- (1) Furnizorii pot adresa plângeri fie autorității de aplicare a legii a statului membru în care este stabilit furnizorul, fie autorității de aplicare a legii a statului membru în care este stabilit cumpărătorul care este suspectat de implicarea într-o practică comercială interzisă. Autoritatea de aplicare a legii căreia îi este adresată plângerea deține competența de a asigura aplicarea interdicțiilor prevăzute la articolul 3.
- (2) Organizațiile de producători, alte organizații de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații au dreptul de a depune o plângere la cererea unuia sau a mai multor membri ai lor sau, după caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizațiilor lor membre, în cazul în care respectivii membri consideră că au fost afectați de o practică comercială interzisă. Alte organizații care au un interes legitim în reprezentarea furnizorilor au dreptul de a depune plângeri la cererea unui furnizor și în interesul respectivului furnizor, cu condiția ca astfel de organizații să fie persoane juridice independente fără scop lucrativ.
- (3) Statele membre se asigură că, la cererea reclamantului, autoritatea de aplicare a legii ia măsurile necesare pentru a proteja în mod adecvat identitatea reclamantului sau a membrilor sau a furnizorilor menționați la alineatul (2) și alte informații a căror divulgare este considerată de reclamant ca susceptibilă să aducă atingere intereselor sale sau ale acelor membri sau furnizori. Reclamantul indică orice informație pentru care solicită confidențialitate.
- (4) Statele membre se asigură că autoritatea de aplicare a legii care primește plângerea îl informează pe reclamant într-un termen rezonabil de la primirea plângerii cu privire la modul în care intenționează să trateze plângerea.
- (5) Statele membre se asigură că, în cazul în care o autoritate de aplicare a legii consideră că nu există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta informează reclamantul în privința motivelor pe care se întemeiază decizia sa într-un termen rezonabil de la primirea plângerii.
- (6) Statele membre se asigură că, în cazul în care o autoritate de aplicare a legii consideră că există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta inițiază, efectuează și finalizează o investigație privind obiectul plângerii într-un termen rezonabil.
- (7) Statele membre se asigură că, în cazul în care o autoritate de aplicare a legii constată că un cumpărător a încălcat interdicțiile menționate la articolul 3, aceasta solicită cumpărătorului să pună capăt practicii comerciale interzise.

*Articolul 6***Competențele autorităților de aplicare a legii**

- (1) Statele membre se asigură că fiecare dintre autoritățile lor de aplicare a legii dispun de resursele și expertiza necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale și le conferă următoarele competențe:
  - (a) competența de a iniția și de a efectua investigații din proprie inițiativă sau pe baza unei plângeri;
  - (b) competența de a cere cumpărătorilor și furnizorilor să pună la dispoziție toate informațiile necesare pentru efectuarea investigațiilor privind practicile comerciale interzise;
  - (c) competența de a efectua inspecții neanunțate la fața locului în cadrul investigațiilor sale, în conformitate cu reglementările și procedurile naționale;
  - (d) competența de a lua decizii prin care să constate o încălcare a interdicțiilor prevăzute la articolul 3 și să solicite cumpărătorului să pună capăt practicii comerciale interzise; autoritatea se poate abține de la luarea unei astfel de decizii, dacă o astfel de decizie ar risca să divulge identitatea unui reclamant sau orice altă informație a cărei divulgare este considerată de către reclamant a fi dăunătoare intereselor sale și cu condiția ca reclamantul să fi indicat informațiile respective în conformitate cu articolul 5 alineatul (3);
  - (e) competența de a impune autorului încălcării, sau de a iniția împotriva acestuia proceduri pentru impunerea de amenzi, de alte sancțiuni la fel de eficiente și de măsuri provizorii, în conformitate cu reglementările și procedurile naționale;
  - (f) competența de a-și publica periodic deciziile luate în temeiul literelor (d) și (e).

Sancțiunile menționate la primul paragraf litera (e) trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive și să țină seama de natura, durata, recurența și gravitatea încălcării.

(2) Statele membre se asigură că exercitarea competențelor menționate la alineatul (1) face obiectul unor garanții adecvate în ceea ce privește drepturile la apărare, în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv în cazurile în care reclamantul solicită tratamentul de confidențial al informațiilor în temeiul articolului 5 alineatul (3).

Articolul 7

Proceduri alternative de soluționare a litigiilor

Fără a aduce atingere dreptului furnizorilor de a depune plângeri în temeiul articolului 5 și competențelor autorităților de aplicare a legii în temeiul articolului 6, statele membre pot promova utilizarea voluntară a unor mecanisme alternative de soluționare eficace și independentă a litigiilor, cum ar fi medierea, în vederea soluționării litigiilor dintre furnizori și cumpărători în ceea ce privește utilizarea practicilor comerciale neloiale de către cumpărător.

Articolul 8

Cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii

(1) Statele membre se asigură că autoritățile de aplicare a legii cooperează cu eficacitate între ele și cu Comisia și își oferă asistență reciprocă în cazul investigațiilor care au o dimensiune transfrontalieră.

(2) Autoritățile de aplicare a legii se întâlnesc cel puțin o dată pe an pentru a discuta aplicarea prezentei directive pe baza rapoartelor anuale menționate la articolul 10 alineatul (2). Autoritățile de aplicare a legii discută cele mai bune practici, cazurile noi și noile evoluții în domeniul practicilor comerciale neloiale din lanțul de aprovizionare agricol și alimentară și fac schimb de informații, în special cu privire la măsurile de punere în aplicare pe care le-au adoptat în conformitate cu prezenta directivă și la practicile de asigurare a aplicării legii utilizate de acestea. Autoritățile de aplicare a legii pot adopta recomandări pentru a încuraja aplicarea uniformă a prezentei directive și pentru a îmbunătăți asigurarea aplicării acesteia. Comisia facilitează reuniunile respective.

(3) Comisia creează și gestionează un site web care permite schimbul de informații între autoritățile de aplicare a legii și Comisie, în special în ceea ce privește reuniunile anuale. Comisia creează un site web public care conține datele de contact ale autorităților de aplicare a legii desemnate și linkuri către site-urile web ale autorităților naționale de aplicare a legii sau ale altor autorități ale statelor membre care oferă informații cu privire la actele de transpunere a prezentei directive menționate la articolul 13 alineatul (1).

Articolul 9

Reglementări naționale

(1) În vederea asigurării unui nivel mai ridicat de protecție, statele membre pot menține sau introduce reglementări mai stricte pentru combaterea practicilor comerciale neloiale decât cele prevăzute de prezenta directivă, cu condiția ca respectivele reglementări naționale să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere reglementărilor naționale care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția ca asemenea reglementări să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

Articolul 10

Raportare

(1) Statele membre se asigură că autoritățile lor de aplicare a legii publică un raport anual privind activitățile lor cuprinse în domeniul de aplicare al prezentei directive, care precizează, printre altele, numărul plângerilor primite și numărul investigațiilor inițiate sau închise în cursul anului precedent. În cazul fiecărei investigații închise, raportul trebuie să conțină o scurtă descriere a problemei, rezultatul investigației și, dacă este cazul, decizia adoptată, sub rezerva cerințelor de confidențialitate prevăzute la articolul 5 alineatul (3).

(2) Până la data de 15 martie a fiecărui an, statele membre trimit Comisiei un raport privind practicile comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară. Raportul respectiv trebuie să conțină, în special, toate datele relevante referitoare la aplicarea și asigurarea aplicării normelor prevăzute în prezenta directivă în statul membru în cauză pe parcursul anului anterior.

- (3) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care să stabilească:
- (a) norme privind informațiile necesare pentru aplicarea alineatului (2);
  - (b) măsuri pentru gestionarea informațiilor care trebuie trimise de statele membre Comisiei și norme referitoare la conținutul și forma pe care trebuie să le aibă astfel de informații;
  - (c) măsuri privind transmiterea sau punerea informațiilor și a documentelor la dispoziția statelor membre, a organizațiilor internaționale, a autorităților competente ale țărilor terțe sau a publicului, sub rezerva protecției datelor cu caracter personal și a intereselor legitime ale producătorilor agricoli și ale întreprinderilor în ceea ce privește protecția secretelor lor comerciale.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).

Articolul 11

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de Comitetul pentru organizarea comună a piețelor agricole, instituit prin articolul 229 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 12

Evaluare

(1) Până la 1 noiembrie 2025, Comisia efectuează prima evaluare a prezentei directive și prezintă Parlamentului European și Consiliului, precum și Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport privind principalele constatări ale evaluării respective. Respectivul raport este însoțit, după caz, de propuneri legislative.

(2) Evaluarea analizează cel puțin:

- (a) eficacitatea măsurilor puse în aplicare la nivel național, care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentară;
- (b) eficacitatea cooperării dintre autoritățile de aplicare a legii competente și, după caz, identifică modalități de îmbunătățire a acestei cooperări.

(3) Raportul Comisiei menționat la alineatul (1) se bazează pe rapoartele anuale menționate la articolul 10 alineatul (2). Dacă este necesar, Comisia poate solicita informații suplimentare din partea statelor membre, inclusiv informații cu privire la eficacitatea măsurilor care au fost puse în aplicare la nivel național și eficacitatea cooperării și a asistenței reciproce.

(4) Până la 1 noiembrie 2021, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, precum și Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport intermediar privind stadiul transpunerii și al implementării prezentei directive.

Articolul 13

Transpunere

(1) Statele membre adoptă și publică, până la 1 mai 2021, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul actelor respective.

Statele membre aplică actele respective cel târziu de la 1 noiembrie 2021.

Atunci când statele membre adoptă actele respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 14***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a cincea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 15***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 17 aprilie 2019.

Pentru Parlamentul European
Președintele
A. TAJANI

Pentru Consiliu
Președintele
G. CIAMBA
